

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/31/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6412214460
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6412214460.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Dušana Ďuriana a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, v spore žalobcu L. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom v N., N. č. XXX, zastúpeného JUDr. Ing. Mgr. Lenkou Pacalajovou Kováčovou, advokátkou so sídlom v Banskej Bystrici, Sládkovičova č. 94, proti žalovaným: 1/ O. C., rod. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom v R. nad C., H. č. XXX/X, 2/ O. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom v N., N. č. 221, 3/ M. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom v N., N. č. XXX, zastúpenému JUDr. Jozefom Baranom, advokátom so sídlom v Žiari nad Hronom, Námestie Matice Slovenskej č. 23/45 a 4/ S. B., nar. 1X.XX.XXXX, bytom v N., N. č. XXX, o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, o odvolaní žalovaného 3/ proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 5C/191/2012-165 zo dňa 28.09.2016, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o určení neplatnosti darovacej zmluvy (prvý výrok) p o t v r d z u j e.

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o vzájomnej reštitučnej povinnosti žalovaných (druhý výrok) m e n í tak, že žalobu žalobcu v tejto časti z a m i e t a.

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania (tretí výrok) m e n í tak, že žalovaní 1/ až 4/ sú spoločne a nerozdielne p o v i n n í nahradíť žalobcovi trovy konania pred súdom prvej inštancie v plnom rozsahu.

Žalovaní 1/ až 4/ sú spoločne a nerozdielne p o v i n n í nahradíť žalobcovi trovy odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 prvá veta prvá rubrika Civilného sporového poriadku; ďalej len „C.s.p.“).

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že darovacia zmluva zo dňa 07.01.2011 v spojení s dodatkom k nej zo dňa 09.03.2011 uzavretá medzi darcami O. C., rod. O., nar. XX.XX.XXXX (žalovaná 1/), S. B., rod. R., nar. XX.XX.XXXX a obdarovaným M. G., nar. XX.XX.XXXX (žalovaným 3/), predmetom ktorej bol prevod spoluvlastníckych podielov k nehnuteľnostiam zapísaných na LV č. XXX pre k.ú. N. ako parcela č. KNE XX/X o výmere 294 m² (druh pozemku ostatné plochy) a parcela č. KNE XX/X o výmere 49 m² (druh pozemku ostatné plochy), ktorej vklad bol povolený bývalou Správou katastra R. nad C. pod V 142/2011, je neplatná (prvý výrok), žalovanému 3/ uložil povinnosť vrátiť žalovanej 1/, žalovanému 2/ a žalovanému 4/ všetko, čo z neplatnej darovacej zmluvy prijal (druhý výrok) a žalobcovi „priznal náhradu trov konania v pomere 100 % trov konania“ (tretí výrok).

1.2 Súd prvej inštancie dospel po vykonanom dokazovaní dospieť k záveru, že pokiaľ ide o darykyňu S. B., táto v čase uzavretia spornej darovacej zmluvy už nebola podielovou spoluvlastníčkou svojho spoluvlastníckeho podielu, pretože tento už predtým previedla kúpnu zmluvou na iné osoby; pokiaľ ide o darykyňu O. C. (žalovanú 1/), táto síce v čase uzavretia spornej darovacej zmluvy bola vlastníčkou spoluvlastníckeho podielu k sporným nehnuteľnostiam, avšak pred jeho darovaním žalovanému 3/ neponúkla ostatným podielovým spoluvlastníkom svoj podiel na predaj, čím porušila ich predkupné právo; preto dospel súd prvej inštancie k záveru o relatívnej neplatnosti spornej darovacej zmluvy v znení dodatku k nej a žalobe žalobcu vyhovel; súd prvej inštancie vychádzal z názoru, že žalobca má naliehavý právny záujem na určení neplatnosti spornej darovacej zmluvy v znení dodatku; ohľadne obrany žalovaného 3/ dospel súd prvej inštancie k záveru, že neboli splnené zákonné podmienky vydržania predmetných nehnuteľností z jeho strany ani zo strany jeho právnych predchodcov.

1.3 Súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenia § 40a, § 136 ods. 1 a 2, § 137 ods. 1, § 140 a § 628 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka; o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p.

2. Podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní (§ 393 ods. 2 prvá veta druhá rubrika C.s.p.).

2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný 3/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie zo dňa 15.11.2016 (č.l. 180-181 spisu). Nesúhlasil s výrokom napadnutého rozsudku o určení neplatnosti spornej darovacej zmluvy v znení dodatku. Vytýkal súdu prvej inštancie, že nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.), neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e/ C.s.p.), na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). Poukázal na to, že nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom spornej darovacej zmluvy už asi celkovo 80 rokov užívali jeho právni predchodcovia, v súčasnosti ich užíva on a stojí na nich jeho rodinný dom; nezrovnalosti v zápise na LV č. XXX vedenom pre k.ú. N. boli spôsobené chybným zápisom prenosu pôvodných parciel z pozemnoknižných vložiek č. XXX a č. XXX na stav katastra nehnuteľností; v uvedených vložkách boli chybné evidované dva rodinné domy, pričom reálne existoval len jeden, ktorý nadobudli jeho právni predchodcovia, keď tento je v súčasnosti jeho vlastníctvom a býva v ňom; pozemky pod týmto rodinným domom boli tiež pôvodne evidované v pozemnoknižných vložkách č. XXX a č. XXX; po upozornení na tieto chybné zápisy podal v konaní sp. zn. 5C/22/2012 žalobu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX pre k.ú. N.; toto konanie bolo uznesením zo dňa 15.01.2013 prerušené do právoplatného skončenia konania v prejednávanej spore, čím došlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorým mu bolo znemožnené uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; vyjadril názor, že preukázal nesprávny zápis na LV č. XXX pre k.ú. N., pretože sú tu uvedené nevyporiadané časti parciel KNE XX/X a XX/X; pôvodné EKN parcely XX/a a XX/a boli zapísané v pozemnoknižnej vložke č. XXX a v pozemnoknižnej vložke č. XXX; išlo o tzv. spoločné pozemnoknižné vložky, kde vlastníci z pozemnoknižnej vložky č. XXX boli podieloví spoluvlastníci v polovici v pozemnoknižnej vložke č. XXX a naopak, vlastníci z pozemnoknižnej vložky č. XXX boli podieloví spoluvlastníci v pozemnoknižnej vložke č. XXX; v pozemnoknižnej vložke č. XXX sú ako podieloví spoluvlastníci uvedení aj jeho právni predchodcovia, preto mal byť vedený ako podielový spoluvlastník aj na LV č. XXX pre k.ú. N.; v konaní sp. zn. 5C/22/2012 mali byť odstránené nesprávne zápisy v katastri nehnuteľností a súčasný protiprávny stav; poukázal na to, že v prejednávanej spore vystupuje ako žalobca L. G.; svoj spoluvlastnícky podiel na LV č. XXX pre k.ú. N. nadobudol dedením po smrti svojej matky V. G.; už v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/699/1991 bolo preukázané, že V. G. svoje podiely na nehnuteľnostiach parcelách XX/a a XX/a už v minulosti predala, na týchto nehnuteľnostiach nemala žiadny podiel a tým ani na nehnuteľnostiach XX/X a XX/X; podiel jej tam zostal len v dôsledku nesprávneho zápisu v katastri nehnuteľností; z uvedeného dôvodu žalobca nemôže byť aktívne legitimovaný na podanie žaloby v prejednávanej spore; rovnako ako V. G. predala svoje podiely aj S. B., t.j. matka žalovaných 2/ a 4/ a tiež už nemala byť uvedená ako podielová spoluvlastníčka na LV č. XXX pre k.ú. N.; túto skutočnosť zistil samotný súd prvej inštancie a uviedol ju aj v odôvodnení svojho rozsudku; tieto skutočnosti potvrdili svedkovia a sú preukázané listinnými dôkazmi, ktoré predložil súdu; súd prvej inštancie ich vyhodnotil ako právne irelevantné, nie podstatné pre posúdenie žaloby žalobcu, pretože riešia dom a nie pozemky pod domom; vlastníkom tohto domu je však on (žalovaný 3/)

a preto z dôvodu nezrovnalostí zápisov v katastri nehnuteľností pod jeho rodinným domom podal žalobu v konaní sp. zn. 5C/22/2012; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (ohliadka na mieste samom), čím dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam; tieto skutočnosti potvrdil aj vytyčovaný náčrt, ktorý si dal vypracovať dňa 30.05.2014 a podľa ktorého časť parcely 17/1 sa nachádza pod jeho rodinným domom, časť parcely XX/X užíva on a časť užíva p. M. B.; súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil aj písomné vyhlásenie žalovanej 1/, ktorá v ňom potvrdila, že svoj spoluvlastnícky podiel ponúkla na predaj ostatným spoluvlastníkom; súd ďalej konštatoval, že žalovaná 1/ sa pri výsluchu vyjadrovala rôznymi spôsobmi, tento výsluch sa však konal v byte žalovanej 1/ a viedol ho v podstate právny zástupca žalobcu, ktorý žalovanú 1/ svojimi otázkami zavádzal a miatol; súd prvej inštancie rozpor medzi písomným vyhlásením žalovanej 1/ a jej výsluchom neodstránil; súd prvej inštancie sa dôsledne neriadil právnym názorom odvolacieho súdu v zrušujúcom rozhodnutí a neodstránil nedostatky podmienok konania aj napriek tomu, že „právny zástupca žalovanej 2/“ na pojednávaní dňa 28.09.2016 vzniesol námietku premlčania a preto mala byť žaloba zamietnutá; vyjadril názor, že súd prvej inštancie neodôvodnil naliehavý právny záujem žalobcu len konštatovaním jeho danosť napriek tomu, že právne postavenie žalobcu k sporným nehnuteľnostiam sa nezmenilo, pretože ich užíva on (žalovaný 3/) a má na nich postavený rodinný dom. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol.

2.2 Žalobca vo vyjadrení zo dňa 22.12.2016 (č.l. 188-189 spisu) k odvolaniu žalovaného 3/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že podané odvolanie považuje za nedôvodné a tvrdenia uvedené v odvolaní sú nepravdivé a nepreukázané; v podrobnostiach argumentoval, že tvrdenia žalovaného 3/ o nesprávnom procesnom postupe, znemožnení uskutočňovania procesných práv a porušení práva na spravodlivý súdny proces súdom prvej inštancie považoval za výslovne účelové z dôvodu nedostatku vecnej a právnej argumentácie na strane žalovaného 3/ a za výsledok jeho dôkaznej núdze; pokiaľ žalovaný 3/ poukazoval na údajné nezrovnalosti v zápisoch v pozemnoknižných vložkách, resp. na listoch vlastníctva, tieto tvrdenia sú irelevantné, pretože s predmetom konania vôbec nesúvisia; ak žalovaný 3/ disponuje informáciami o nezrovnalostiach v zápisoch, mal možnosť počas štyroch rokov trvania súdneho konania podniknúť všetky dostupné kroky a úkony na odstránenie týchto nezrovnalostí; tvrdenie žalovaného 3/ o tom, že súd prvej inštancie nevykonal navrhované dokazovanie je nepochopiteľné, pretože ako to vyplýva zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 28.09.2016 nenavrhol žalovaný 3/ vykonanie žiadneho ďalšieho dokazovania a pridržiaval sa len svojich predchádzajúcich tvrdení, ktoré však nepreukázali pravdivosť jeho argumentácie; žalovaný 3/ nekonkretizoval, v čom vidí nesprávnosť postupu súdu, ktorý mal mať za následok porušenie jeho práva na spravodlivý súdny proces, ani bližšie nešpecifikoval nesprávny postup súdu, ktorým mu malo byť znemožnené uskutočňovať jeho procesné práva; odvolanie žalovaného 3/ je nepochopiteľné aj z toho dôvodu, že sám právny zástupca žalovaného 3/ na pojednávaní dňa 03.06.2013 uviedol, že sporná darovacia zmluva nemala byť ani spísaná, pretože nebolo vlastne čo darovať, keďže nehnuteľnosti, ktoré boli jej predmetom už boli predtým prevedené; pokiaľ žalovaný 3/ sám uviedol, že darovacia zmluva, ktorej vyhotovenie sám inicioval, nemala byť vôbec spísaná, lebo nebolo, čo darovať, ktorej skutočnosti si bol vedomý od začiatku, a napriek tomu sa domáha zamietnutia žaloby o určenie neplatnosti takejto zmluvy, jeho postoje nemajú logiku a navzájom si odporujú; pokiaľ žalovaný 3/ poukazoval na nedostatok naliehavého právneho záujmu na podaní žaloby, uviedol, že práve súčasný právny stav, keď žalovaný 3/ má postavený dom na pozemku, ktorého podielovým spoluvlastníkom je žalobca, spôsobuje stav právnej neistoty medzi stranami sporu je nevyhnutné ho vyriešiť; jeho naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti darovacej zmluvy je preto daný a tento názor je aj v súlade so súdnou praxou; okrem toho vyslovil názor, že u absolútne neplatného právneho úkonu je existencia naliehavého právneho záujmu na určení jeho neplatnosti daná vždy; obsahom odvolania žalovaného 3/ je len opakovanie jeho predchádzajúcich tvrdení, ktorých pravdivosť nebola v konaní pred súdom prvej inštancie nijako preukázaná; napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považoval za vecne správny, aj keď sa nestotožňuje s právnym posúdením veci z jeho strany, pretože podľa jeho názoru sa jedná o absolútnu neplatnosť právneho úkonu podľa § 37 Občianskeho zákonníka ako to uviedol vo svojom predchádzajúcom vyjadrení k veci; na základe uvedeného navrhol potvrdenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

2.3 Vyjadrenie žalobcu doručil súd prvej inštancie právnenému zástupcovi žalovaného 3/ dňa 10.01.2017 (č.l. 182 spisu) so stanovenou lehotou na vyjadrenie. Žalovaný 3/ na výzvu súdu žiadnym spôsobom nereagoval. Ostatní žalovaní sa k odvolaniu nevyjadrili.

3. Dôkazy vykonané v odvolacom konaní a ich vyhodnotenie (§ 393 ods. 2 prvá veta tretia rubrika C.s.p.).

3.1 V prejednávacom spore nevykonali odvolací súd v odvolacom konaní žiadne dôkazy a pri rozhodovaní bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

4. Zistený skutkový stav a právne posúdenie veci s prípadným odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 393 ods. 2 prvá veta štvrtá rubrika C.s.p.).

4.1 Konanie v prejednávacom spore začalo pred 30.06.2016. Dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok; podľa § 470 ods. 1 C.s.p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti; podľa § 470 ods. 2 C.s.p., právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované; ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

4.2 Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolania podľa § 379 C.s.p. a z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o určení neplatnosti darovacej zmluvy (prvý výrok) podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

4.3 Podľa § 387 ods. 1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

4.4 Podľa § 387 ods. 2 C.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

4.5 Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalovaného 3/ ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a udáva, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie ohľadne dôvodnosti žaloby vo vzťahu k tvrdenej neplatnosti spornej darovacej zmluvy v znení dodatku, v tomto smere si osvojuje dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. na tieto v plnom rozsahu poukazuje. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a reagujúc na odvolacie dôvody odvolací súd udáva, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 379 C.s.p.; § 380 C.s.p.), pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré sa týkajú procesných podmienok (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

4.6 Odvolanie žalovaného 3/ nie je dôvodné. Žalovaný 3/ v podanom odvolaní nesúhlasil so skutkovými zisteniami súdu prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov; skutkový stav zistený vykonaným dokazovaním v prejednávacom spore popísal súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku a tento podľa zistenia odvolacieho súdu vyplýva z vykonaného dokazovania; pokiaľ ide o odvolací dôvod uvádzaný žalovaným podľa § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p., jeho podstata spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu pri hodnotení výsledkov dokazovania; za odvolací dôvod spočívajúci v skutkových zisteniach, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sa považuje taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ustanovenia § 191 ods. 1 C.s.p.; podľa uvedeného ustanovenia hodnotí súd dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo; nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplývali ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje ustanoveniam

§ 191 až § 194 C.s.p.; odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p. možno teda napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, na nesprávnosť ktorého je možné usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel; ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi; v prejednávanej spore odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonané dokazovanie vyhodnotil v zmysle zásad upravených v ustanovení § 191 ods. 1 C.s.p., pri ktorom nezistil odvolací súd logické ani faktické rozpory; súd prvej inštancie vykonal dokazovanie výsluchom strán a listinnými dôkazmi, z ktorých aj podľa názoru odvolacieho súdu vyplynul skutkový záver o tom, že v čase uzavretia spornej darovacej zmluvy zo dňa 07.01.2011 v znení dodatku nebola daryňa S. B. podielovou spoluvlastníčkou darovaných nehnuteľností a súčasne skutkový záver, že v čase uzavretia spornej darovacej zmluvy zo dňa 07.01.2011 v znení dodatku bola daryňa O. C. (žalovaná 1/) podielovou spoluvlastníčkou darovaných nehnuteľností, táto však pred uzavretím spornej darovacej zmluvy písomne neponúkla ostatným podielovým spoluvlastníkom svoj spoluvlastnícky podiel; žalovaný v podanom odvolaní neponúkol konkrétne tvrdenia, ktoré by boli spôsobilé spochybniť skutkové zistenia súdu prvej inštancie z vykonaných dôkazov; osobitne jeho tvrdenia, že by aj on sám mal byť spoluvlastníkom pozemkov, ktoré boli predmetom darovania, resp. kto ich v skutočnosti užíva, nie sú spôsobilé spochybniť záver súdu prvej inštancie o neplatnosti spornej darovacej zmluvy v znení dodatku; nie je dôvodné ani tvrdenie žalovaného 3/ v odvolaní, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil výpoveď žalovanej 3/, pretože ťažiskovo išlo o preukázanie skutočnosti, že pred uzavretím spornej darovacej zmluvy v znení dodatku ponúkla svoj podiel ostatným spoluvlastníkom písomnou formou, keď samotným výsluchom nemožno túto skutočnosť preukázať; žalovaný 3/ v podanom odvolaní obsahovo spochybňoval aj právne posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie; odvolací dôvod spočívajúci v námietke nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. vychádza zo skutočnosti, že právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu; o nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery; odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok nie je zaťažovaný vadou nesprávneho právneho posúdenia veci; na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval správnu právnu normu (§ 40a a § 140 Občianskeho zákonníka) a správne ju aj interpretoval; nakoľko žalovaná 1/ pred prevodom svojich spoluvlastníckych podielov spornou darovacou zmluvou na žalovaného 3/ tieto písomne neponúkla ostatným podielovým spoluvlastníkom je sporná darovacia zmluva v časti prevodu jej spoluvlastníckych podielov relatívne neplatná a keďže tejto neplatnosti sa žalobca dovolal (žalobou), súd prvej inštancie správne určil neplatnosť spornej darovacej zmluvy v znení dodatku k nej v tejto časti; súdna prax pritom dospela k záveru, že k porušeniu predkupného práva spoluvlastníkov dochádza aj v prípade prevodu spoluvlastníckeho podielu darovacou zmluvou (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/102/2005 zo dňa 25.10.2005 uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov č. 6/2005 pod č. R 58/2005, rovnako uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS/186/2012 zo dňa 21.06.2012); pokiaľ ide o prevod spoluvlastníckych podielov S. B., podľa zistenia súdu prvej inštancie táto nebola v čase uzavretia spornej darovacej zmluvy v znení dodatku k nej už podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností a preto keďže v posudzovanom prípade nešlo o konsenzuálnu darovaciu zmluvu (sľub darovania), spôsobuje táto skutočnosť absolútnu neplatnosť spornej darovacej zmluvy podľa § 37 ods. 2 Občianskeho zákonníka v tejto časti (porovnaj napríklad Fekete, I.: Občiansky zákonník 1. Veľký Komentár, Bratislava: Eurokódex 2011, str. 267 alebo Dulaková, D., Dulak, A., Jurčová, M.: Zmluvy o prevode vlastníctva. Kúpna a zámenná zmluva, spotrebiteľská kúpna zmluva, darovacia zmluva. Komentár. Praha: C.H.Beck 2011, str. 327) a teda v konečnom dôsledku vecnú správnosť výroku napadnutého rozsudku o určení neplatnosti spornej darovacej zmluvy v znení dodatku k nej (§ 387 ods. 1 Občianskeho zákonníka); pokiaľ teda súd prvej inštancie v konečnom dôsledku napadnutým výrokom konštatoval dôvodnosť žaloby žalobcu ohľadne neplatnosti spornej darovacej zmluvy v znení dodatku k nej (prvý výrok) je jeho rozhodnutie aj podľa odvolacieho súdu správne; napriek obsahu odvolania žalovaného 3/ odvolací súd nezistil nedostatky v právnom posúdení veci ani ohľadne aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore, pretože tento bol v čase uzavretia spornej darovacej zmluvy ako právny nástupca po svojej matke jedným z podielových spoluvlastníkov dotknutých pozemkov, keď odvolanie žalovaného 3/ bolo v tomto smere odôvodnené len tvrdením, že matka žalobcu v minulosti previedla svoje podiely na iné osoby rovnako ako S. B., keď takýto záver z dokazovania nevyplýval (z dokazovania vyplynul opak ako to uviedol aj súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku) a žalovaný 3/ svoje tvrdenie neoprel o žiadne dôkazy; odvolací súd nezistil nedostatky v právnom posúdení veci ani ohľadne naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení, ktorý je daný okrem iného

aj prebiehajúcim konaním vedeným pod sp. zn. 5C/22/2012 o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k pozemkom, ktoré boli predmetom spornej darovacej zmluvy v znení dodatku k nej (spoluvlastnícke podiely), na ktoré má výsledok prejednávaneho sporu podstatný vplyv (zistenie podielových spoluvlastníkov pozemkov a tým aj vecnej legitímácie sporových strán); nakoniec odvolací súd v postupe súdu prvej inštancie neidentifikoval ani odvolaním vytýkané vady konania (§ 365 ods. 1 písm. b/, e/ C.s.p.), pretože prerušením konania vedeného pod sp. zn. 5C/22/2012 nemohlo objektívne dôjsť k porušeniu práva žalovaného 3/ na spravodlivý proces v prejednávanej spore, súd prvej inštancie odstránil nedostatky podmienok konania vytýkané v zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu zo dňa 23.09.2015 a to uznesením č.k. 5C/191/2012-149 zo dňa 23.03.2016 (právoplatným dňa 13.05.2016) a v odvolaní žalovaný 3/ nešpecifikoval žiadne dôkazy, ktoré v priebehu konania navrhol a súd prvej inštancie ich nevykonal; pre úplnosť považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že na odvolaciu námietku žalovaného 3/, podľa ktorej sa súd prvej inštancie nevysporiadal s námietkou premlčania vznesenou žalovaným 2/ na pojednávaní dňa 28.09.2016, nebolo možné prihliadať, pretože jednak zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 28.09.2016 vznesenie námietky premlčania nevyplýva zo strany žalovaného 2/ nevyplýva a jednak túto námietku by mohol odvolací súd preskúmať len na základe podaného odvolania (žalovaného 2/); v zmysle § 379 C.s.p. a § 380 C.s.p. je odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, z čoho okrem iného vyplýva aj to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie môže preskúmať len z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov strany, ktorá odvolanie skutočne podala; samotný žalovaný 3/ v odvolaní ani v priebehu konania neuviedol, že podáva námietku premlčania uplatneného nároku; na základe uvedeného sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie o neplatnosti spornej darovacej zmluvy a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v tomto rozsahu (prvý výrok) ako vecne správny potvrdil.

4.7 Odvolací súd na základe podaného odvolania ako závislý výrok (§ 379 písm. a/ C.s.p.) preskúmal aj výrok napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie o vzájomnej reštitučnej povinnosti žalovaných (druhý výrok) a dospel k záveru o nevyhnutnosti jeho zmeny podľa § 388 C.s.p., podľa ktorého odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie; súdna prax je jednotná v tom, že vzájomná podmienenosť plnení medzi stranami sporu sa musí prejavíť aj vo formulácii žaloby (konkrétne navrhovaného výroku rozhodnutia vo veci samej), inak tento nemôže pred súdom obstáť (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu ČSR sp. zn. 3Cz/49/1974 zo dňa 04.10.1974 uverejnený v Zborníku stanovísk, správ o rozhodovaní súdov a súdnych rozhodnutí Najvyšších súdov ČSSR, ČSR a SSR 1970-1983, str. 640, stanovisko Najvyššieho súdu SR sp. zn. Cpj 34/1974 zo dňa 28.03.1975 uverejnené v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 26/1975, ale napríklad aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/115/2008 zo dňa 26.02.2009, uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 23Cdo/2325/2013 zo dňa 25.03.2014 alebo uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS/119/2014 zo dňa 19.03.2014); vzájomne podmienenými plneniami sú všetky plnenia, na vzájomnej podmienenosti ktorých sa strany dohodli ako aj plnenia, kde podmienenosť a vzájomná viazanosť vyplýva priamo zo zákona (pozri Fekete, I.: Občiansky zákonník 2. Veľký Komentár, Bratislava: Eurokódex 2011, str. 1632); podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal; z obsahu spisu vyplýva, že vydania výroku o vzájomnej reštitučnej povinnosti žalovaných sa žalobca žalobou domáhal a súd prvej inštancie bol preto povinný rozhodnúť aj o tomto uplatnenom nároku; vznik vzájomnej zákonnej reštitučnej povinnosti žalovaných podľa § 457 Občianskeho zákonníka v dôsledku určenia neplatnosti spornej darovacej zmluvy v znení dodatku k nej nezbavuje súd povinnosti skúmať vecnú legitímáciu strán v spore aj ohľadne tohto nároku; preskúmaním veci dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil existenciu aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na podanie žaloby v tomto smere; podľa názoru odvolacieho súdu na podanie žaloby na uloženie povinnosti vzájomnej reštitučnej povinnosti ohľadne nárokov z neplatnej zmluvy sú vecne legitimovaní len samotní účastníci zmluvy; nakoľko žalobca nebol účastníkom spornej darovacej zmluvy v znení dodatku k nej nie je aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby; z tohto dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o vzájomnej reštitučnej povinnosti žalovaných (druhý výrok) zmenil tak, že žalobu žalobcu v tejto časti zamietol.

5. Podstatné vyjadrenia strán prednesené v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 prvá veta C.s.p.).

5.1 V prejednávacom spore odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie ani v obsahu spisu neidentifikoval žiadne podstatné vyjadrenia strán, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal.

6. Podstatné tvrdenia strán uvedené v odvolaní (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

6.1 Žalovaný 3/ podané odvolanie ťažiskovo odôvodnil tým, že v prejednávacom spore dospel súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). Skutkové zistenia súdu prvej inštancie z vykonaných dôkazov ako aj právne posúdenie veci však považuje odvolací súd za správne (bod 4.6 odôvodnenia). Odvolací súd v postupe súdu prvej inštancie neidentifikoval ani vytýkané vady konania (§ 365 ods. 1 písm. b/, e/ C.s.p.).

7. Na základe uvedeného odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o určení neplatnosti spornej darovacej zmluvy v znení dodatku k nej (prvý výrok) ako vecne správne potvrdil (bod 4.6 odôvodnenia) a v závislom výroku o vzájomnej reštitučnej povinnosti žalovaných (druhý výrok) zmenil a žalobu žalobcu v tejto časti zamietol (bod 4.7 odôvodnenia).

8. Odvolací súd na základe podaného odvolania ako závislý výrok (§ 379 písm. a/ C.s.p.) preskúmal aj výrok napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania (tretí výrok) a dospel k záveru o nevyhnutnosti jeho zmeny podľa § 388 C.s.p., podľa ktorého odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie; súd prvej inštancie v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. správne podľa výsledku konania priznal nárok na náhradu trov konania plne úspešnému žalobcovi v plnom rozsahu; pri rozhodovaní o trovách konania bolo potrebné zohľadniť predovšetkým plný úspech žalobcu ohľadne žaloby o určení neplatnosti spornej darovacej zmluvy v znení dodatku k nej, nepatrný neúspech v závislom výroku o vzájomnej reštitučnej povinnosti žalovaných nemal na plný úspech žalobcu v spore vplyv; nakoľko však vo výroku o nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie nevyjadril, kto má žalobcovi náhradu trov konania plniť a ako majú žalovaní náhradu trov konania žalobcovi plniť, zostal výrok o trovách konania v tejto podobe nevykonateľný; preto bolo podľa názoru odvolacieho súdu nevyhnutné tento výrok zmeniť a uložiť žalovaným 1/ až 4/ spoločne a nerozdielne povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania pred súdom prvej inštancie v plnom rozsahu; z dôvodu vykonateľnosti rozhodnutia o trovách konania formuloval odvolací súd výrok o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie do povinnosti ich náhrady (pozri aj bod 9 odôvodnenia). O samotnej výške náhrady trov konania pred súdom prvej inštancie rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

9. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Nakoľko žalobca bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (odvolací súd odvolaním žalovaného 3/ výslovne napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil), priznal odvolací súd žalobcovi proti žalovaným 1/ až 4/ spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Z dôvodu vykonateľnosti rozhodnutia o trovách konania formuloval odvolací súd výrok o nároku na náhradu trov odvolacieho konania do povinnosti ich náhrady (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016 zo dňa 23.03.2017, sp. zn. 6Cdo/41/2016 zo dňa 25.05.2017, sp. zn. 6Cdo/57/2017 zo dňa 30.05.2017, sp. zn. 6Cdo/196/2016 zo dňa 22.06.2017 a sp. zn. 7Cdo/123/2016 zo dňa 04.04.2017). O samotnej výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

10. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).